

[Bindslev.]

at fastslaa en skriftlig Lejeaftale som Hovedregel, vi vilde kunne gaa med til en Normalkontrakt, ogsaa fastsat ad Lovgivningens Vej, og vi vilde kunne gaa med til at give Retsregler, hvor der kunde paavises Lejer, der stod i Misforhold til det lejedes Værdi. Men herudover var og er man fra mit Partis Side principielt imod Indgriben fra Staten i det frie Aftaleforhold mellem Ejer og Lejer.

Men er dette vor principielle Opfattelse, saa gælder paa den anden Side den almene Regel, som vi nu i en Række Lovforslag har gjort gældende, at over for ekstraordinære Forhold kræves der ekstraordinære Regler, og skønt vi i Almindelighed er kritisk indstillede over for den gældende Huslejelov, anerkender vi dog, at vi nu staar i en ekstraordinær Situation, som kræver ekstraordinære Regler. Derfor vil vi ikke paa Forhaand stille os afvisende over for en Lovgivning som den, hvortil der her foreligger Forslag; for en tidsbegrænset Periode, midlertidigt at ændre Reglerne for Forholdet mellem Ejer og Lejer.

Om den gældende Huslejelov, som vi altsaa var kritisk indstillede over for, maa det siges, at den i sine Motiver klart gav Afkald paa at have noget lejeregulerende Sigte. I det ministerielle Udvalgs Betænkning hedder det saaledes — jeg beder den højtærede Formand om Tilladelse til et kort Citat —:

„En Regulering af Lejen ligger uden for Lovudkastets Øjemed. Man er ved Udarbejdelsen gaaet ud fra, at Lejen maa bestemmes ud fra almindelige økonomiske Synspunkter, og at der ikke maa være Spørgsmaal om Prisregulering.“

Jeg siger, at skønt vi var kritisk indstillede over for Loven som saadan, anerkender vi det Princip, som laa til Grund for Loven, og anerkender, at man i Lovens Motiver sagde, at Loven ikke havde noget lejeregulerende Sigte.

Vi mener, at det var saa meget mere berettiget, som Forholdene paa Boligmarkedet ved Lovens Vedtagelse ikke var af en saadan Karakter, at der forelaa nogen særlig Boligknaphed, som kunde skabe Formodning om, at man fra Grundejerside skulde ville udnytte Forholdene til nogen nævneværdig Lejeforhøjelse. At en saadan Situation heller ikke foreligger i dette Øjeblik, anerkendes da ogsaa af Regeringen, idet det af Bemærkningerne til Lovforslaget fremgaar, at der pr. 1. August 1939 var ikke mindre end 7 488 Beboelseslejligheder under Opførelse i København og Frederiksberg, og at der pr. samme Dato var anmeldt 4 427 Lejligheder til Udførelse.

Det er med andre Ord ikke de almindelige Forhold, som har faaet Regeringen til at fremsætte dette Lovforslag; det er udelukkende den ekstraordinære Situation, som er skabt ved den Krigs- og Krisesituation, som behersker Verden. Som jeg allerede har sagt, i en saadan Situation vil vi ikke paa Forhaand stille os afvisende. Vi gaar gerne ind i en Udvalgsbehandling til nærmere Undersøgelse af, om et saadant Forslag kan gennemføres i Enstemmighed. Vi har visse kritiske Bemærkninger, som vi agter at gøre, visse Forslag, som vi ønsker at stille, og som vi haaber at kunne opnaa Ministerens Godkendelse af. I Almindelighed er det vel saaledes, at et Udvalg vil være det Sted, hvor man bedst forhandler om saadanne Spørgsmaal, men jeg skal dog allerede her give et Par Antydninger af, i hvilken Retning vor Kritik gaar.

Om selve Loven hedder det, at det er en midlertidig Lov, og dette kan vi anerkende. Vi mener, at skal en saadan Lov gennemføres, maa den være midlertidig, men dette maa ikke alene fremgaa af Lovens Titel, det maa ogsaa fremgaa af Lovens Indhold. Medens man om de tre første Paragraffer vil kunne sige, at de i Kraft af deres Indhold har en midlertidig Karakter, idet det drejer sig om bestemte Opsigelsesdatoer og en Forrykkelse af Opsigelsesperioderne, saa kan man dog vel ikke sige det samme om § 4. Om adskillige af Bestemmelserne i § 4 maa det vel siges, at hvis der ikke kommer en Tidsbegrænsning for Lovens Gyldighed, vil disse Bestemmelser for den Kategori af Lejligheder, hvorom der er Tale i § 1, faa en stedsevarende Karakter. Hvis det ikke er Tilfældet, er det ikke tilstrækkelig klart udtrykt i Lovforslaget, og er det Tilfældet, maa vi mene, at der bør sættes en Tidsbegrænsning for Loven. Jeg vil da allerede her stille det Spørgsmaal til Indenrigsministeren, om Ministeren ikke vil være villig til en Forhandling herom.

Der er ogsaa andre Bestemmelser, som vi nærer nogen Betænkelse ved. Det er f. Eks. ikke umiddelbart indlysende, at nye Lejemaal skal begrænses til de Vilkaar, der gjaldt for de hidtidige Lejemaal. Der kunde dog være saadanne Forhold til Stede, at det var rimeligt at foretage en Lejeforhøjelse. Ganske vist er der paa dette Punkt en Lempelse i § 4, men denne Lempelse giver kun Adgang til en Lejeforhøjelse, naar det tidligere Lejemaal uden Afbrydelse har bestaaet i mindst 5 Aar. For os at se er det ikke alene en temmelig lang Periode, men selve Bestemmelsen synes ikke helt rimelig.

Det behøver jo aldeles ikke at bero